

ਜੀ.ਸੀ ਮਿੱਤਲ, ਜੇ.

ਹੁਕਮ ਚੰਦ ਜਿੰਦਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਲਾਈਵ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ, — ਜਵਾਬਦਾਰ।

1979 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 1631

23 ਫਰਵਰੀ 1988

ਲਾਈਵ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਸਟਾਫ) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 1960— ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 30 ਅਤੇ 39(1)— ਪੂਰਵ ਅਨੁਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਾਲਾ ਨਿਯਮ — ਬਿਨਾਂ ਆਗਿਆ ਦੇ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀ — ਅਜਿਹੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਾਤਾਰ 90 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ — ਅਜਿਹੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ — ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਸੇਵਾ ਤੋਂ - ਅਜਿਹੇ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਵੈਧਤਾ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ (ਸਟਾਫ) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 1960 ਦਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 30(1) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇਗਾ। ਮੈਡੀਕਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਛੁੱਟੀ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਚਨਚੇਤ ਛੁੱਟੀ ਪੂਰਵ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤੱਥ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਝੂਠੇ ਅਤੇ ਝੂਠੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਝੂਠੇ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਅਤੇ ਚਿੱਠੀਆਂ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 39(4) (iii) ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਵਸਥਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ, ਜਨਤਕ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 39(2) ਜਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

(ਪਰਾ ੮)

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ 90 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਅਹੁਦਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂਚ ਦੇ ਉਸਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਗੁਪਤ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਬੇਲਣ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾੜੇ ਨਹੀਂ ਹਨ।

(ਪਰਾ ੯)

226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਕੇਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਮੰਗਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ: -

- (a) ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿਟ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਪੀ-22' ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਅਣਉਚਿਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ;
- (b) ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਿਗਮ ਦਾ ਦੇਵ ਲੇਪਮੈਂਟ ਅਫਸਰ ਬਣਿਆ ਰਹੇ;
- (c) ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਿਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;
- (d) ਅਸਲ/ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ;
- (e) ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਗਾਊਂ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ
- (f) ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਲੋਂ ਐਸ.ਸੀ ਸਿੱਬਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਅਸ਼ੋਕ ਭਾਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਬੀ.ਆਰ ਮਹਾਜਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਰਿਸਪੋਂਡੈਂਟ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਗੋਕਲ ਚੰਦ ਮਿੱਤਲ, ਜੇ.

ਹੁਕਮ ਚੰਦ ਜਿੰਦਲ (ਜਿਸਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਪਟੀਸ਼ਨ ਈਅਰ' ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਨੂੰ 17 ਮਾਰਚ, 1962 ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ (ਪੰਜਾਬ) ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। 26 ਨਵੰਬਰ, 1975 ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਡੀ (ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਵਿਖੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਬਦਲੀ ਹੋਈ ਥਾਂ 'ਤੇ ਉਹ 26 ਦਸੰਬਰ 1975 ਨੂੰ ਜੁਆਇਨ ਹੋਇਆ।

(2) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 19 ਮਈ, 1976 ਤੋਂ 24 ਮਈ, 1976 ਤੱਕ ਛੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਅਚਨਚੇਤ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਡਿਊਟੀ ਲਈ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 27 ਮਈ, 1976 ਨੂੰ ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਤੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜਿਆ ਇੱਕ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਬਿਮਾਰ ਛੁੱਟੀ ਤੀਜੇ ਤੱਕ ਵਧਾਓ"। ਬ੍ਰਾਂਚ ਮੈਨੇਜਰ, ਮੰਡੀ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਅਤੇ ਪੱਤਰ ਦੋਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮੈਡੀਕਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਭੇਜਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ। ਦੁਬਾਰਾ 3 ਜੂਨ, 1976 ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

"ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਤੋਂ ਮੈਡੀਕਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ (.) ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ।"

ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਪੱਤਰ. ਜਵਾਬ ਜਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਘਾਟ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 25 ਮਈ, 1976 ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਅਸਾਧਾਰਨ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਕਾਪੀ

Hukam Chand Jindal v. Life Insurance Corporation of India and others (G. C. Mital, J.)

ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕਵਰ ਹੇਠ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(3) ਬਰਾਂਚ ਮੈਨੇਜਰ ਮੰਡੀ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਨੇਜਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਮੰਡੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਰਾਇ ਮੰਗੀ ਅਤੇ, - ਅਨੇਕਦਰ ਆਰ 4 ਅਤੇ ਆਰ 5 ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਉਸਨੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਤੋਂ 31 ਜੁਲਾਈ, 1976 ਨੂੰ ਇੱਕ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ: -

"ਧੀ ਦੀ ਬੀਮਾਰ ਛੁੱਟੀ 15 ਜੁਲਾਈ ਤੱਕ ਵਧਾਈ - ਜਿੰਦਲ।"

ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੰਡੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ (ਛੋਟੇ 'ਨਿਯਮਾਂ' ਲਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ, - ਵਿਦਿਅਕ ਅਨੁਬੰਧ ਆਰ 6, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮੰਡੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ 25 ਮਈ, 1976 ਤੋਂ 19 ਅਗਸਤ, 1976 ਤੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ 17 ਅਗਸਤ, 1976 ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ:

ਪੌੜੀਆਂ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗਣ ਲਈ 31 ਅਗਸਤ ਤੱਕ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਵਧਾਈ ਜਿੰਦਲ ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ 25 ਮਈ, 1976 ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਕਾਰਨ, - 4 ਨਵੰਬਰ, 1976 ਨੂੰ ਪੱਤਰ (ਅਨੈਕਸਰ ਪੀ-3) ਰਾਹੀਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ4 ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਵਾਬ, ਅਨੁਬੰਧ P5, ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਬ੍ਰਾਂਚ ਮੈਨੇਜਰ, ਮੰਡੀ ਦੁਆਰਾ ਕਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(4) ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਐਲ.ਆਈ.ਸੀ., ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 90 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ, ਦੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 5 ਜਨਵਰੀ 1977, ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ 22 ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ, ਉਸ ਨੇ ਆਈ. ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ (ਸਟਾਫ) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 1960 (ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ 'ਨਿਯਮ' ਲਈ) ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 39(4) (iii) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣਾ ਅਹੁਦਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 39(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਸੇਵਾ

ਪ੍ਰਭਾਵ. ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਬਾਰੇ ਸੂਚਨਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਏ.ਡੀ. ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 5 ਜਨਵਰੀ, 1977 ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਬੰਧ ਆਰ 16 ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ, ਅਸਲ ਰਜਿਸਟਰਡ ਪੱਤਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸਲੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ; ਜਿਸ ਨੂੰ ਡਾਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ 'ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ' ਨੋਟ ਦਿਖਾ ਕੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ 8, 10, 11, 12 ਅਤੇ 13 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ 14 ਜਨਵਰੀ, 1977 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ। 5 ਜਨਵਰੀ, 1977 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, - ਆਰਡਰ ਅਨੁਸੂਚੀ R19 ਦੁਆਰਾ / ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮਾਰਚ, 1978, ਅਨੁਸੂਚੀ P17 ਵਿੱਚ ਜ਼ੇਨਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, - 18 ਅਗਸਤ, 1978 ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ 18 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ / ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 15 ਨਵੰਬਰ, 1978, ਚੇਅਰਮੈਨ, ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਬੰਬਈ ਨੂੰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, - ਆਰਡਰ ਅਨੁਲੱਗ P25 ਦੁਆਰਾ / ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(5) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 39(2) ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ

ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਲੇ ਹੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, 5 ਜਨਵਰੀ, 1977 ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਜੈ ਸ਼ੈਲਲਸਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ, (1) 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਗੁਪਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲੀ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਯਾਦਗਾਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਵਾਲੇ ਹਨ।

(6) ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ, ਜੋ ਜੈ ਸ਼ੈਲਲਸਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਏ ਸਨ, ਟੀਆਈਆਈਐਸ ਕੇਸ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਐਮਡੀਆ ਬਨਾਮ ਤੁਲਸੀਰਾਮ ਪਟੇਲ, (2) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਸ਼ਾਇਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜੈ ਸ਼ੰਕਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(1) ਏਆਈਆਰ 1966 ਐਸਸੀ 492

; <2) ਏਆਈਆਰ 1985 ਐਸਸੀ 1416।

7. ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 39 ਹੈ। ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ:

“39(1) ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਜ਼ੁਰਮਾਨੇ (ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਸੂਚੀ I ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਜਾਂ ਜੋ ਲਾਪਰਵਾਹੀ, ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਜਾਂ ਸੁਸਤਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਕੁਝ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨਾਲ ਉਲਝਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ ਚੰਗੇ ਆਚਰਣ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਕੰਮ ਕਰੇ: -

- (a) ਨਿੰਦਾ;
- (b) ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇੰਕਰੀਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਅਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਰੋਕ ਦੇਣਾ;
- (c) ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਹੋਰ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ;
- (d) ਇੱਕ ਨਿਮਨ ਸੇਵਾ, ਜਾਂ ਪੋਸਟ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਹੇਠਲੇ ਸਮੇਂ-ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਸਮਾਂ-ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੇਠਲੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਕਮੀ;
- (e) ਲਾਜ਼ਮੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ;
- (f) ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ;
- (g) ਬਰਖਾਸਤਗੀ

Hukam Chand Jindal v. Life Insurance Corporation of India and
others (G. (C. Mital, J.))

39(2) ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ 'ਤੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਸੁਪਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਤੋਂ (ਜੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਕਮ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਚਾਰਜ ਜਾਂ ਚਾਰਜ ਦੇ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ।

39(3) ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ (ਬੀ), (ਸੀ), (ਡੀ), (ਈ), (ਐਫ) ਜਾਂ (ਜੀ) ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਖੁਦ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇ।"

39(4) ਉਪ-ਨਿਯਮ- (1) ਅਤੇ (2) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ: -

- (i) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ 'ਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੋਸ਼ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਜਾਂ
- (ii) ਜਿੱਥੇ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ, ਕਿ ਇਸ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਜਾਂ
- (iii) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਅਹੁਦਾ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ।

ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 1:- ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸੂਚਨਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਨੌਬੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਆਪਣੀ ਛੁੱਟੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅਹੁਦਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 2 :- ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੇਕਰ ਉਹ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੈ; ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਕ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਪਤੇ 'ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਸੰਚਾਰ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਕ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਉਸ ਦਫਤਰ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਚਿਪਕਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਚਿਪਕਣ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਜੈ ਸ਼ੰਕਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਸੀ: -

"13. ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਆਗਿਆ ਦੇ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਆਗਿਆ ਦੇ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ

fJiikam Chand Jindal v. Life insurance Corp • oration of India and others (G. C. Mital, J.)

ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਬਲੀਦਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਹੀ ਮੁੜ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨੋਟ:-ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਵਾਧੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ"

ਜੈ ਸ਼ੰਕਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰ) ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 311 ਇਸ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 311 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 39 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਕੁਝ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 311 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ, ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 311 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ *ਤੁਲਸੀਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ* (ਸੁਪਰ) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਆਇਆ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 311 ਵਿੱਚ, ਉਪਬੰਧ ਉਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਯੋਗ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 311(2) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰੋਵੀਸੋ (a) ਤੋਂ (c) ਵਿੱਚ ਗਿਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਇੱਥੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 39(4) (i) ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ (a) ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ) ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪ-ਨਿਯਮ (iii) ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 311 ਦੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 39(4) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (iii) ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਅਹੁਦਾ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਸ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ (i) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜੇ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਮਿਆਦ ਲਈ ਆਪਣੀ ਛੁੱਟੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਅਹੁਦਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ (2) ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਸੰਚਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਕ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

8.) ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 25 ਮਈ, 1976 ਤੋਂ 5 ਜਨਵਰੀ, 1977 ਤੱਕ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੱਕ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਰਿਹਾ। ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ 90 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬੋ-ਗਰੀਬ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਮੰਡੀ ਵਿਖੇ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਬਹਾਨੇ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਆਗਿਆ ਦੇ ਆਪਣੀ ਛੁੱਟੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਕਿਸੇ ਐਡੀਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤ. ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਕੋਈ ਮੈਡੀਕਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ/ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਪਤਨੀ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਉਹ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਚਲਾ ਗਿਆ।

4u[^]

ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਬਹਾਨਾ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੇਟੀ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਗਈ ਅਤੇ ਪਿੱਠ 'ਚ ਦਰਦ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਕਿ ਉਸਦੇ ਹੋਰ ਰਿਸ਼ਤੇ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਠਹਿਰਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ, ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ .ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹਨ। ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 30(1) ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਿਮਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ਜਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਛੁੱਟੀ ਵਧਾਏਗੀ। ਨਿਯਮ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਚਨਚੇਤ ਛੁੱਟੀ ਪੂਰਵ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲਈ ਜਾ

ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤੱਥ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, 'ਅਪੀਲ ਅਨੁਸੂਚੀ PI7' ਦੀ ਰੀਡਿੰਗ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇ ਕਈ ਨਵੇਂ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਮਾਲੇਰਕੋਟਲਾ ਵਿਖੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ (ਜਾਂ) ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਮਈ, 1976 ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਮਾਲੇਰਕੋਟਲਾ ਆਉਣ ਲਈ ਅਚਨਚੇਤ ਛੁੱਟੀ ਲੈ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਿਊਟੀ ਜ਼ਿਆਇਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਜਨਵਰੀ, 1977, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸਨੇ ਮਾਰਚ, 1978 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਝੁਕਾਅ ਦਿਖਾਇਆ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਝੂਠੇ ਅਤੇ ਝੂਠੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਝੂਠੇ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਅਤੇ ਚਿੱਠੀਆਂ ਭੇਜਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ *ਤੁਲਸੀਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 39(4) (iii) ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਪਬੰਧ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਜਨਤਕ ਭਲੇ ਲਈ ਹੈ। ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ *ਤੁਲਸੀਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 61 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 311 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਜੋੜਦੇ ਹੋਏ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 39(2) ਜਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

9. ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਵਰਗੇ ਮਾਮਲੇ ਲਈ, ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ 25 ਮਈ, 1976 ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ 90 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਅਹੁਦਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂਚ ਦੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਗੁਪਤ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਬੋਲਣ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾੜੇ ਨਹੀਂ ਹਨ।

10. ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਐਸ.ਸੀ.ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ